

GURU DEEKSHAA IAS

CURRENT AFFAIRS GURU

Daily Current Affairs

1 August 2022

INDEX

DAILY CURRENT AFFAIRS NOTES

1st August 2022

1. – జాతీయ గౌరవాలకు అవమానాల నిరోధక చట్టం గురించి:	3
(i) చట్టం గురించి:	3
(ii) చట్టం యొక్క ఇతర వివరాలు:	3
2. – అంతరిక్ష శిథిలాల వివరాలు:	4
(i) గురించి:	4
(ii) స్పేస్ జంక్ ఎలాంటి ప్రమాదాలను కలిగిస్తుంది?	4
(iii) అంతరిక్ష శిథిలాల నిర్వహణకు ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారు?	4
(iv) ఏం చేయాలి?	4
3. – భారతదేశంలో విమానయాన రంగం గురించి:	5
(i) నేపథ్య:	5
(ii) ఇండియాన్ ఎయిర్పోర్ట్స్ అథారిటీ (AAI):	6
(iii) 2016 జాతీయ పౌర విమానయాన విధానం:	6
(iv) పౌర విమానయాన రంగంలో సంస్కరణలు:	6
(v) పౌర విమానయాన రంగాన్ని పునరుద్ధింపజేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న కీలక చర్యల వివరాలు, ఇతర విషయాలతోపాటు, ఈ క్రిందివి ఉన్నాయి:	7
4. – COWIN పోర్టల్ వివరాలు:	9

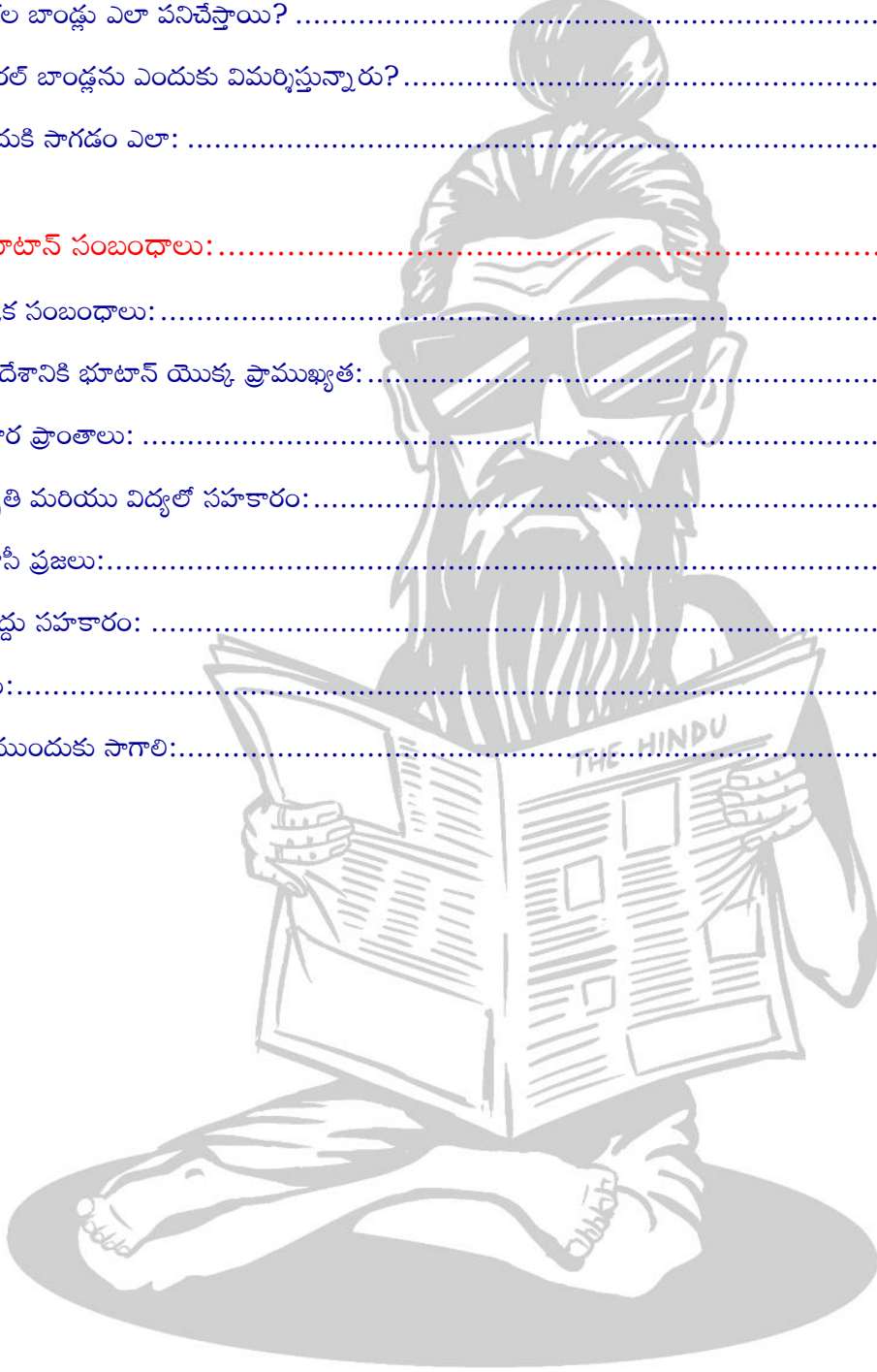
సంపాదకీయ విశ్లేషణ 10

1. ఎలక్టోరల్ బౌండ్లు: 10

- (i) ఎన్నికల బౌండ్లు ఎలా పనిచేస్తాయి? 10
- (ii) ఎలక్టోరల్ బౌండ్లను ఎందుకు విమర్శిస్తున్నారు? 10
- (iii) ముందుకి సాగడం ఎలా: 11

2. భారతదేశ భూటాన్ సంబంధాలు: 12

- (i) చారిత్రక సంబంధాలు: 12
- (ii) భారతదేశానికి భూటాన్ యొక్క ప్రాముఖ్యత: 12
- (iii) సహకార ప్రాంతాలు: 13
- (iv) సంస్కృతి మరియు విద్యలో సహకారం: 14
- (v) ఆదివాసీ ప్రజలు: 14
- (vi) సరిహద్దు సహకారం: 14
- (vii) సవాళ్లు: 14
- (viii) ఎలా ముందుకు సాగాలి: 15

1. - జాతీయ గౌరవాలకు అవమానాల నిరోధక

చట్టం గురించి:

GS II

అంశం → ప్రభుత్వ విధానాలు మరియు జోక్యాలు

➤ సందర్భం:

- భారతదేశ 75వ స్వాతంత్ర్య వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని, ఈ ఏడాది ఆగస్టు 2 నుండి ఆగస్టు 15 వరకు త్రివర్ణ పతాకాన్ని తమ సోపర్ మీడియా ప్రొఫైల్ పిక్చర్ గా స్వీకరించాలని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ప్రజలను కోరారు. అతను ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవను "ప్రజా ఉద్యమం"గా పేర్కొన్నాడు.

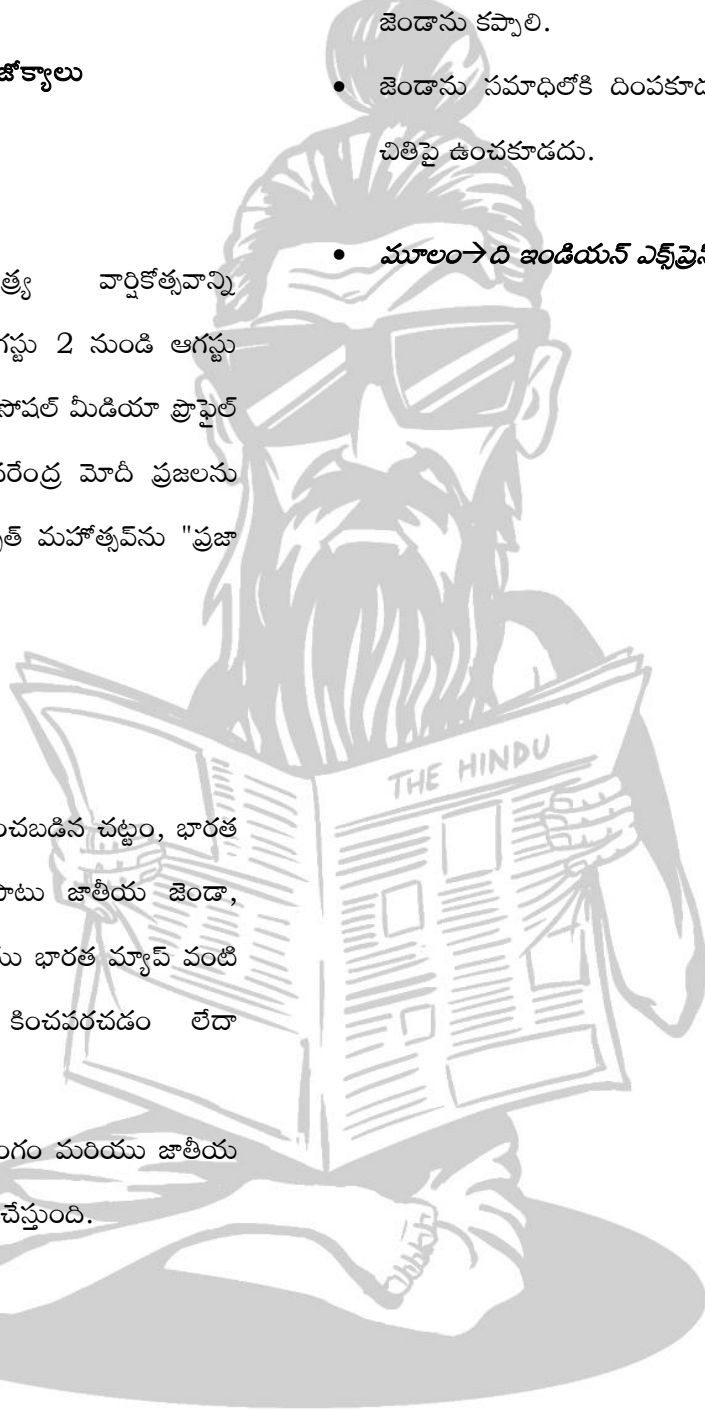
చట్టం గురించి:

- డిసెంబర్ 23, 1971న ఆమోదించబడిన చట్టం, భారత రాజ్యాంగాన్ని అగౌరవపరచడంతోపాటు జాతీయ జెండా, రాజ్యాంగం, జాతీయ గీతం మరియు భారత మ్యాప్ వంటి ఇతర జాతీయ చిహ్నాలను కించపరచడం లేదా అవమానించడం నిషేధిస్తుంది.
- చట్టంలోని సెక్షన్ 2 భారత రాజ్యాంగం మరియు జాతీయ జెండాను అవమానించడాన్ని కవర్ చేస్తుంది.

చట్టం యొక్క ఇతర వివరాలు:

- ఫ్లాగ్ కోడ్ ఆఫ్ ఇండియా, 2002, సెక్షన్ 3.22, జాతీయ జెండా ప్రదర్శనకు సంబంధించిన నియమాలు, సంప్రదాయాలు మరియు అభ్యాసాలను కవర్ చేస్తుంది.

- రాష్ట్ర, మిలిటరీ మరియు కేంద్ర పారామిలటరీ బలగాల అంత్యక్రియల సందర్భాలలో, సెక్షన్ 3.58 ప్రకారం శవపేటిక లేదా బీర్ తలపై కుంకుమపువ్వు ఉండేలా జెండాను కప్పాలి.
- జెండాను సమాధిలోకి దింపకూడదు లేదా అంత్యక్రియల చితిపై ఉంచకూడదు.
- మూలం → ది ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్

2. - అంతరిక్ష శిథిలాల వివరాలు:

అంతరిక్ష శిథిలాల నిర్వహణకు ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారు?

GS II

అంశం→అంతరిక్ష సంబంధిత సమస్యలు

గురించి:

- వదిలివేయబడిన మరియు ఇకపై పనిచేయని వ్యోమనౌకను "స్పేస్ జంక్"గా సూచిస్తారు మరియు చాలా కాలంగా భూమి కక్ష్యలో ఉంది.

స్పేస్ జంక్ ఎలాంటి ప్రమాదాలను కలిగిస్తుంది?

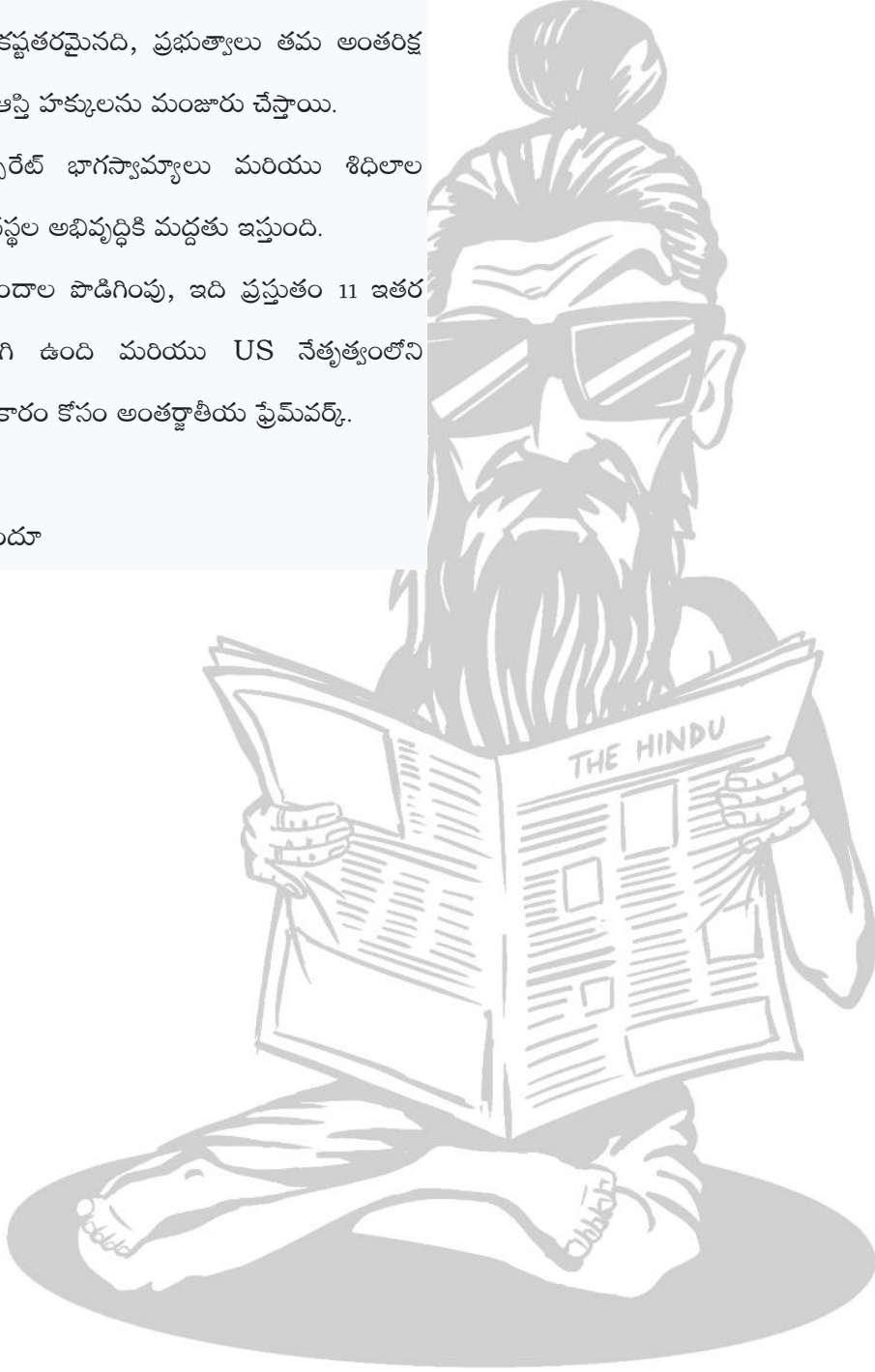
- అంతరిక్ష వ్యర్థాలు ఇతర ఉపగ్రహాలు లేదా ఇతర అంతరిక్ష వ్యర్థాలతో ఢీకొన్నప్పుడు సమస్య మరింత తీవ్రమవుతుంది.
- స్పేస్ జంక్ యొక్క బెల్ట్ కొన్ని తక్కువ-భూమి కక్ష్యలను ఉపయోగించలేనిదిగా చేయవచ్చు.
- నిపుణులు కెస్టర్ సిండ్రోమ్ గురించి హెచ్చరించారు.
- కక్ష్యలో ఉన్న వ్యోమగాములు అంతరిక్ష శిథిలాల వల్ల నష్టపోతారు.
- స్పేస్ క్రాఫ్ట్ బ్యాటరీలు పేలడం మరియు సిస్టమ్ లీకేజీ రెండూ సాధ్యమే.
- అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రానికి అంతరిక్షంలోని చెత్త (ISS) వల్ల నిరంతరం ముప్పు పొంచి ఉంది.
- లో ఎర్త్ ఆర్బిట్ (LEO)లోని వస్తువుల మధ్య ఘర్షణలు డెమిన్ ప్రభావాన్ని కలిగి ఉండవచ్చని కెస్టర్ సిండ్రోమ్ పేర్కొంది, ఇది మరింత ఘర్షణల సంభావ్యతను పెంచుతుంది.

- 1995లో ఆర్బిట్ డెబ్రిస్ ట్రాగ్గం ఆఫీస్ తో పాటు శిథిలాల తగ్గింపు కోసం అంతర్జాతీయ నియమాల యొక్క మొదటి సెట్ ను NASA విడుదల చేసింది.
- మిషన్ ముగిసిన 25 సంవత్సరాలలోపు భూమి యొక్క వాతావరణంలోకి తిరిగి ప్రవేశించడానికి ఉపగ్రహాలను నిర్మించాలని ఇది సిఫార్సు చేసింది.
- యూరోపియన్ స్పేస్ క్లియర్ స్పేస్-1, అంతరిక్ష వ్యర్థాలను తొలగించడానికి భూమి నుండి మొదటి మిషన్, 2025లో ప్రారంభించబడుతుంది.
- పర్ష్యా యూనివర్సిటీకి చెందిన పరిశోధకులు అంతరిక్షాన్ని శుభ్రపరిచే ప్రయత్నంలో పరీక్ష కోసం స్పిన్నకర్ 3 డ్రాగ్ సెయిల్ ను తక్కువ-భూమి కక్ష్యలోకి ప్రవేశపెడుతున్నారు.
- జపనీస్ స్పాస్ డెవలప్ ఆస్ట్రోస్కేల్ పనిచేయని ఉపగ్రహాలు మరియు ఇతర అంతరిక్ష వ్యర్థాలను సేకరించే ఉపగ్రహాన్ని ప్రారంభించింది.
- అంతరిక్ష వ్యర్థాలు మరియు ఇతర అంతరిక్ష ముప్పుల నుండి ఉపగ్రహాలను రక్షించడానికి ముందస్తు హెచ్చరిక వ్యవస్థగా ఇస్రో ఆగస్టు 2020లో NETRA ప్రాజెక్ట్ ను ప్రారంభించింది.
- ఒక ఉపగ్రహం పనిచేయడం ప్రారంభించినట్లయితే, అది నిర్ణీత కక్ష్యలోకి మారాలి మరియు అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష చట్టం ప్రకారం వాతావరణంలోకి తిరిగి ప్రవేశించడానికి ప్రణాళికను రూపొందించాలి.

ఏం చేయాలి?

- 1967 ఔటర్ స్పేస్ ట్రీటీని సవరించిన తర్వాత చెత్తను తొలగించడం కష్టతరమైనది, ప్రభుత్వాలు తమ అంతరిక్ష నౌకపై శాశ్వత ఆస్తి హక్కులను మంజూరు చేస్తాయి.
- NASA కార్పొరేట్ భాగస్వామ్యాలు మరియు శిథిలాల తొలగింపు వ్యవస్థల అభివృద్ధికి మద్దతు ఇస్తుంది.
- ఆర్థెమిస్ ఒప్పందాల పొడిగింపు, ఇది ప్రస్తుతం 11 ఇతర దేశాలను కలిగి ఉంది మరియు US నేతృత్వంలోని అంతరిక్ష సహకారం కోసం అంతర్జాతీయ ఫ్రేమ్వర్క్.

- మూలం ◊ ది హిందూ

3. భారతదేశంలో విమానయాన రంగం గురించి:

GS II

అంశం 0 ప్రభుత్వ విధానాలు మరియు జోక్యాలు

నేపథ్య:

- 2020 నాటికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా పౌర విమానయానానికి మూడవ-అతిపెద్ద మార్కెట్ అయిన భారతదేశంలో, 1911లో అలహాబాద్‌లోని పోల్ ఫీల్డ్ నుండి యమునా నది మీదుగా నైనికి మెయిల్‌ను మోసే మొదటి వాణిజ్య విమానం బయలుదేరింది.
- ఎయిర్ ఇండియా ప్రస్తుతం దేశం యొక్క ఫ్లాగ్ క్యారియర్ మరియు 2011లో ఇండియన్‌తో విలీనం అయిన తర్వాత భారతదేశాన్ని ప్రపంచంలోని ఇతర ప్రాంతాలకు కనెక్ట్ చేయడానికి ఇది చాలా అవసరం.
- భారతదేశం 2024 నాటికి ప్రపంచంలోని పౌర విమానయాన రంగంలో మూడవ-అతిపెద్ద స్థానాన్ని కలిగి ఉంటుంది. 2016లో దాని గగనతలంపై ప్రయాణించిన 131 మిలియన్ల మందిలో 100 మిలియన్ల మంది దేశీయ ప్రయాణికులు.

ఇండియాన్ ఎయిర్‌పోర్ట్స్ అథారిటీ (AAI):

- AAI 1995లో వ్యాపారం చేయడం ప్రారంభించింది. ఈ మిని-రత్న కంపెనీ ద్వారా విమానాశ్రయ మౌలిక సదుపాయాలు నిర్మించబడ్డాయి, నవీకరించబడ్డాయి, నిర్వహించబడతాయి మరియు నిర్వహించబడతాయి.

- GPS ఎయిడెడ్ జియో ఆగ్నింటెడ్ నావిగేషన్ లేదా GAGAN అని పిలవబడే సాంకేతికత, GPS సిగ్నల్స్ యొక్క ఖచ్చితత్వం మరియు విశ్వసనీయతను పెంచుతుంది. ఇది AAI మరియు ISRO మధ్య సహకారంతో నిర్వహించబడుతుంది.
- షెడ్యూల్డ్ మరియు అన్‌షెడ్యూల్డ్ ఎయిర్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ సర్వీసుల కోసం ప్రభుత్వం ఎఫ్‌డిఐ పరిమితిని 49 శాతం నుండి 100 శాతానికి పెంచింది.
- ఇందిరా గాంధీ రాష్ట్రీయ ఉడాన్ అకాడమీ (IGRUA)ని పుర్రత్తగంజ్, రాయ్‌బరేలి (UP)లో ఏర్పాటు చేశారు.
- RGNAU, లేదా రాజీవ్ గాంధీ నేషనల్ ఏవియేషన్ యూనివర్సిటీ, రాయ్‌బరేలి (UP)లోని పుర్రత్తగంజ్‌లో ఉంది.

2016 జాతీయ పౌర విమానయాన విధానం:

- స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత ఇదే తొలి విధానం.
- పౌర విమానయాన రంగం వృద్ధిని ప్రోత్సహించే పర్యావరణ వ్యవస్థను సృష్టించడం దీని లక్ష్యం, ఇది పర్యాటకాన్ని ఆకర్షిస్తుంది, ఉపాధిని పెంచుతుంది మరియు ప్రాంతీయ వృద్ధి యొక్క సమతుల్య రేటును ఉత్పత్తి చేస్తుంది.

పౌర విమానయాన రంగంలో సంస్కరణలు:

- అగ్రశ్రేణి సౌకర్యాలు మరియు మౌలిక సదుపాయాలను నెలకొల్పడం ద్వారా, దేశం యొక్క పౌర విమానయాన రంగానికి ప్రభుత్వం అనేక మెరుగుదలలు చేసింది. ఇది కలిగి ఉంటుంది:

- AAI సుమారు రూ. ఖర్చు చేయడానికి అభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది. కొత్త టెర్మినల్ నిర్మాణం, టెర్మినల్ విస్తరణ మరియు మార్పు, రన్వే పొడిగింపు లేదా పటిష్టత, అప్రాచ్ లు, ఎయిర్ పోర్ట్ నావిగేషన్ సర్వీసెస్ (ANS), కంట్రోల్ టవర్లు, టెక్నికల్ బ్లాక్ లు మొదలైన వాటిపై రాబోయే 4-5 సంవత్సరాలలో 25,000 కోట్లు విమానయాన పరిశ్రమలో ఊహించిన వృద్ధికి అనుగుణంగా.
- భారతదేశ ప్రభుత్వం దేశవ్యాప్తంగా 21 గ్రీన్ ఫీల్డ్ విమానాశ్రయాల నిర్మాణానికి "సూత్రప్రాయంగా" ఆమోదం తెలిపింది (GoI). మహారాష్ట్రలోని పిర్ థిత్ సహా ఆరు గ్రీన్ ఫీల్డ్ విమానాశ్రయాలు; దుర్గాపూర్, పశ్చిమ బెంగాల్; పాక్యోంగ్, సిక్కిం; కన్నూర్, కేరళ; ఓర్వకల్, ఆంధ్రప్రదేశ్; మరియు కలబురగి, కర్నాటక, ఇప్పటి వరకు అమలులోకి వచ్చాయి.
- కొత్త మరియు ఇప్పటికే ఉన్న విమానాశ్రయాలలో ప్రైవేట్ పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించడానికి PPPలు ఉపయోగించబడతాయి.
- రీజినల్ కనెక్టివిటీ స్కీమ్ (RCS) కింద 359 మార్గాలు - ఉడే దేశ్ కా ఆమ్ నాగ్రిక్ (UDAN), 2 వాటర్ ఏరోడ్రమ్ లు మరియు 5 హెలిపోర్ట్ లతో సహా, జూలై 27, 2021 నాటికి 59 అన్నర్స్ / అండర్ సర్వీస్ ఎయిర్ పోర్ట్ లను కనెక్ట్ చేయడం ప్రారంభించింది.
- సమర్థవంతమైన గగనతల నిర్వహణ, తక్కువ విమాన మార్గాలు మరియు తక్కువ ఇంధన వినియోగం కోసం భారత గగనతలంలో విమాన మార్గాలను ఆప్టిమైజ్ చేయడానికి భారత వైమానిక దళంతో సహకారం
- ఎయిర్ బబుల్ అరేంజ్ మెంట్స్ ద్వారా, అంతర్జాతీయ మార్కెట్ లో మా క్యారియర్ లు న్యాయంగా మరియు

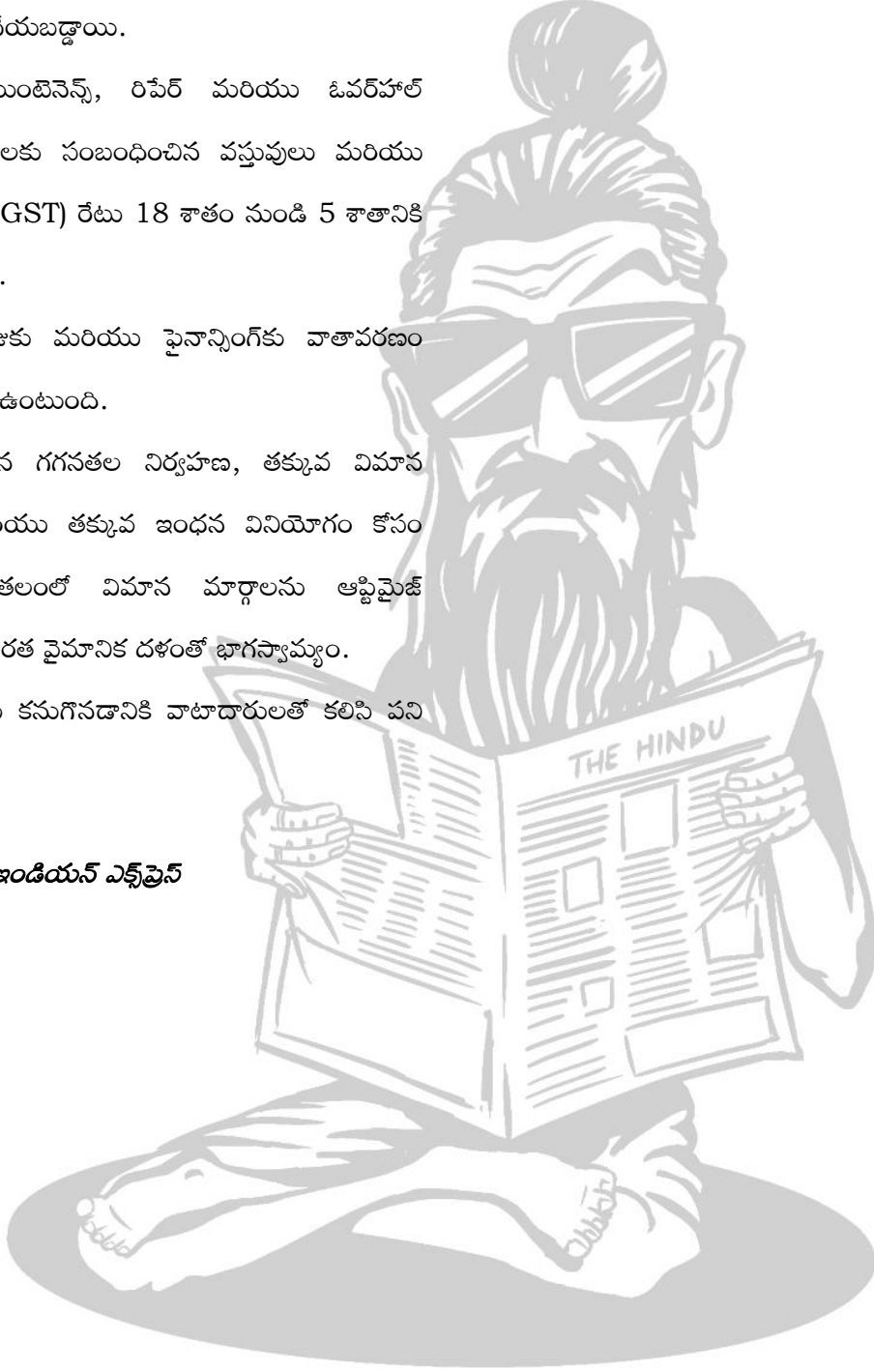
సమానంగా పరిగణించబడుతున్నాయని నిర్ధారించడానికి ప్రయత్నాలు చేయబడ్డాయి.

- పన్ను తగ్గింపులు, విమానాల కోసం అనుకూలమైన లీజింగ్ మరియు ఫైనాన్సింగ్ పరిస్థితులను సృష్టించడం, డైరెక్ట్ ట్రాఫిక్ హక్కులను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించడం మరియు ఎయిర్ నావిగేషన్ సౌకర్యాలకు అప్ గ్రేడ్ చేయడం వంటి వివిధ విధాన కార్యక్రమాలతో ప్రభుత్వం విమానయాన సంస్థలకు సహాయం చేసింది. .
- ఆధునిక వైడ్ బాడీ ఎయిర్ క్రాఫ్ట్ లను కొనుగోలు చేయాలని ఎయిర్ లైన్స్ ప్రభుత్వం ఒత్తిడి చేసింది. విస్తారా ఎయిర్ లైన్స్ ఇప్పటికే రెండు కొత్త వైడ్ బాడీ ఎయిర్ క్రాఫ్ట్ లను కొనుగోలు చేసింది.
- COVID-19 మహమ్మారి ఫలితంగా విమానయాన రంగం, ఎయిర్ లైన్స్, విమానాశ్రయాలు మరియు అనుబంధ సేవలతో సహా అర్థికంగా ఒత్తిడికి గురైంది.

పౌర విమానయాన రంగాన్ని పునరుజ్జీవింపజేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న కీలక చర్యల వివరాలు, ఇతర విషయాలతోపాటు, ఈ క్రిందివి ఉన్నాయి:

- విమానాశ్రయాల కోసం మౌలిక సదుపాయాలను ఎయిర్ పోర్ట్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ప్రైవేట్ ఆపరేటర్లు అందిస్తారు.
- కొత్త మరియు పాత విమానాశ్రయాలలో PPP ద్వారా ప్రైవేట్ పెట్టుబడిని ప్రోత్సహించడం
- ఎయిర్ నావిగేషన్ సిస్టమ్ యొక్క ప్రభావాన్ని ధృవీకరించండి.

- ఎయిర్ బబుల్ అరేంజ్మెంట్స్ ద్వారా, అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో మా క్యారియర్లు న్యాయంగా మరియు సమానంగా పరిగణించబడుతున్నాయని నిర్ధారించడానికి ప్రయత్నాలు చేయబడ్డాయి.
- దేశీయ మెయింటెనెన్స్, రిపేర్ మరియు ఓవర్హాల్ (MRO) సేవలకు సంబంధించిన వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను (GST) రేటు 18 శాతం నుండి 5 శాతానికి తగ్గించబడింది.
- విమానాల లీజుకు మరియు ఫైనాన్సింగ్కు వాతావరణం అనుకూలంగా ఉంటుంది.
- సమర్థవంతమైన గగనతల నిర్వహణ, తక్కువ విమాన మార్గాలు మరియు తక్కువ ఇంధన వినియోగం కోసం భారత గగనతలంలో విమాన మార్గాలను ఆప్టిమైజ్ చేయడానికి భారత వైమానిక దళంతో భాగస్వామ్యం.
- సమాధానాలను కనుగొనడానికి వాటాదారులతో కలిసి పని చేయడం.
- మూలం→ది ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్

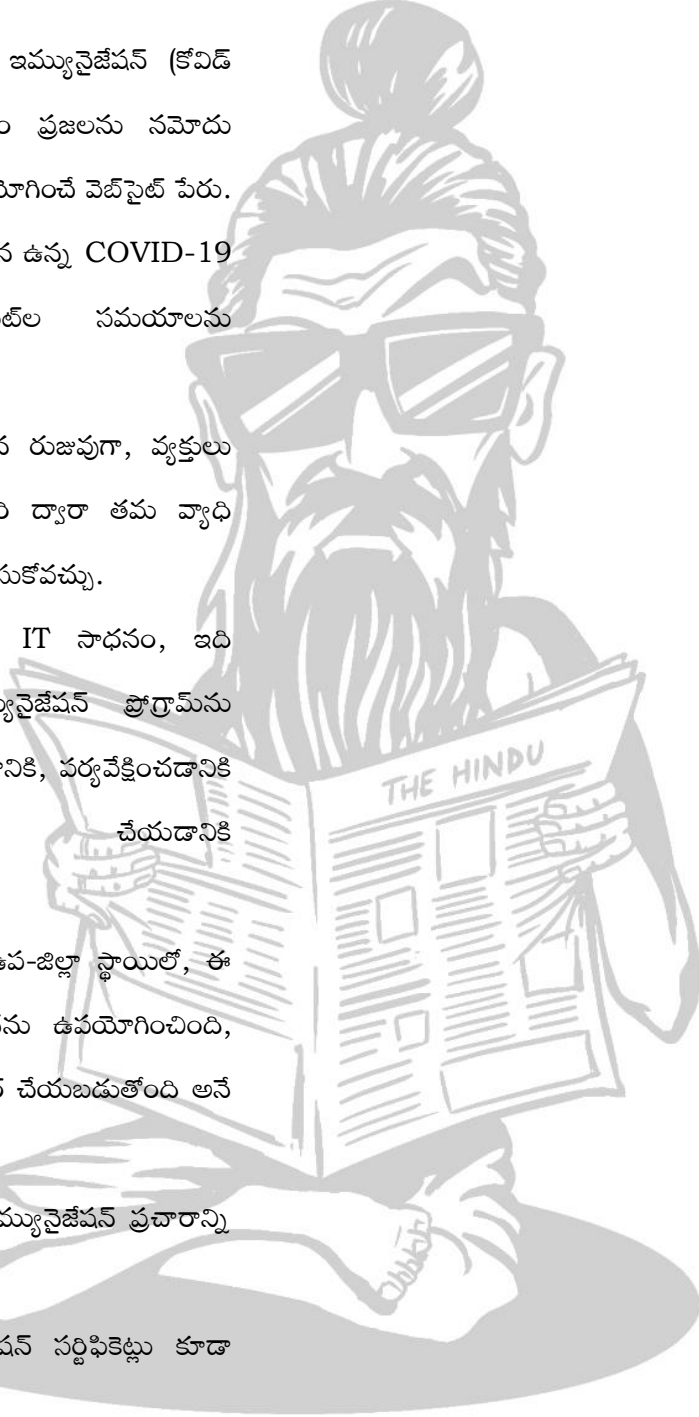

4. – COWIN పోర్టల్ వివరాలు:

• మూలం → ది హిందూ

ప్రిలిమ్స్ నిర్దిష్ట అంశం

- CoWIN అనేది COVID-19 ఇమ్్యునైజేషన్ (కోవిడ్ వ్యాక్సిన్ ఇంటెలిజెన్స్ పర్క్) కోసం ప్రజలను నమోదు చేయడానికి భారత ప్రభుత్వం ఉపయోగించే వెబ్సైట్ పేరు. ఇది వెబ్సైట్లో చేయగలిగే పొరుగున ఉన్న COVID-19 ఇమ్్యునైజేషన్ అపాయింట్మెంట్ల సమయాలను ప్రదర్శిస్తుంది.
- సురక్షితమైన మరియు నమ్మదగిన రుజువుగా, వ్యక్తులు ఎప్పుడు, ఎక్కడ, మరియు ఎవరి ద్వారా తమ వ్యాధి నిరోధక టీకాలు తీసుకున్నారో తెలుసుకోవచ్చు.
- CoWIN అనేది క్లౌడ్-ఆధారిత IT సాధనం, ఇది భారతదేశంలో కోవిడ్-19 ఇమ్్యునైజేషన్ ప్రాగ్రామను నిర్వహించడానికి, అమలు చేయడానికి, పర్యవేక్షించడానికి మరియు మూల్యాంకనం చేయడానికి ఉపయోగించబడుతుంది.
- జాతీయ, రాష్ట్ర, జిల్లా మరియు ఉప-జిల్లా స్థాయిలో, ఈ వ్యవస్థ ఎంత కోవిడ్-19 వ్యాక్సిన్ను ఉపయోగించింది, వృధా చేయబడింది మరియు కవర్ చేయబడుతోంది అనే విషయాలను ట్రాక్ చేయగలదు.
- CoWIN వ్యవస్థ భారతదేశంలో ఇమ్్యునైజేషన్ ప్రచారాన్ని నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తుంది.
- ఇంటర్నెట్లో డిజిటల్ ఇమ్్యునైజేషన్ సర్టిఫికెట్లు కూడా అందుబాటులో ఉన్నాయి.
- CoWIN అనేది తప్పనిసరిగా eVIN (ఎలక్ట్రానిక్ వ్యాక్సిన్ ఇంటెలిజెన్స్ నెట్వర్క్) యొక్క పొడిగింపు.

సంపాదకీయ విశ్లేషణ

1. ఎలక్టోరల్ బాండ్లు:

ఎన్నికల బాండ్లు ఎలా పనిచేస్తాయి?

- ఈ బాండ్లకు గరిష్ట కొనుగోలు మొత్తం ఉండదు మరియు 1,000, 10,000, ఒక లక్ష, పది లక్షలు మరియు ఒక కోటి రూపాయల గుణిజాలలో కొనుగోలు చేయవచ్చు.
- ఈ బాండ్లను స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా మాత్రమే జారీ చేస్తుంది మరియు రీడిమ్ చేయగలదు మరియు వాటికి పదిహేను రోజుల గడువు తేదీ ఉంటుంది.
- ఈ బాండ్లు రిజిస్టర్డ్ రాజకీయ పార్టీ యొక్క నియమించబడిన ఖాతా నుండి మాత్రమే రీడిమ్ చేయబడతాయి.
- భారతీయ పౌరులు ఎవరైనా కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించిన విధంగా జనవరి, ఏప్రిల్, జూలై మరియు అక్టోబర్ నెలల్లో మొత్తం పది రోజుల పాటు బాండ్లను పొందవచ్చు.
- ఒక వ్యక్తి సొంతంగా లేదా సమూహంలోని ఇతర వ్యక్తులతో బాండ్లను కొనుగోలు చేయవచ్చు.
- దాత పేరు బాండ్లో పేర్కొనబడలేదు.
- రాజకీయ పార్టీలు ఎలక్టోరల్ బాండ్లను కొనుగోలు చేసినా లేదా రూ. కంటే తక్కువ విరాళాలు ఇచ్చినా వారి పాన్ వంటి వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని అందించమని దాతలను అడగవు. 20,000.
- ఎలక్టోరల్ బాండ్స్ ప్రొగ్రామ్ యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యం భారతదేశంలో ఎన్నికల నిధులలో పారదర్శకతను నిర్ధారించడం.

- "నగదు రహిత-డిజిటల్ ఆర్థిక వ్యవస్థ"గా మారుతున్న దేశంలో, ప్రభుత్వం ఈ ప్రతిపాదనను "ఎన్నికల సంస్కరణ"గా పేర్కొంది.

ఎలక్టోరల్ బాండ్లను ఎందుకు విమర్శిస్తున్నారు?

- దాని కేంద్ర భావనను ధిక్కరించడం: ఎలక్టోరల్ బాండ్స్ స్కీమ్ ఎన్నికల వ్యయాన్ని పారదర్శకంగా చేయడానికి రూపొందించిన దానికి విరుద్ధంగా పూర్తి చేసినందుకు ఎక్కువ విమర్శలను అందుకుంది.
- ఉదాహరణకు, ఎలక్టోరల్ బాండ్ల అనామకత్వం సాధారణ ప్రజలకు మరియు పోటీ చేసే పార్టీలకు మాత్రమే వర్తిస్తుందని కొందరు పేర్కొన్నారు.
- దోపిడీకి అవకాశం: ఈ బాండ్లు ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోని బ్యాంక్ (SBI) ద్వారా విక్రయించబడుతున్నందున, ప్రభుత్వానికి దాని ప్రత్యర్థుల నిధుల గురించిన సమాచారం అందుబాటులో ఉంటుంది.
- తత్ఫలితంగా, ప్రస్తుత పరిపాలన అధికార పార్టీకి ఇవ్వడానికి నిరాకరించినందుకు లేదా డబ్బును డిమాండ్ చేయడానికి నిరాకరించినందుకు జరిమానా విధించే అధికారం కలిగి ఉంది, ముఖ్యంగా భారీ సంస్థల నుండి, రెండోది అన్యాయమైన ప్రయోజనాన్ని అందిస్తుంది.
- ప్రజాస్వామ్యానికి వ్యతిరేకంగా సమ్మె: 2017 ఆర్థిక చట్టానికి సవరణ ద్వారా, ఎలక్టోరల్ బాండ్ల ద్వారా పొందిన విరాళాలను బహిష్కరణ చేయకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం రాజకీయ పార్టీలకు మినహాయింపు ఇచ్చింది.
- ఏ పార్టీకి ఎవరు, ఏమి, ఎంత ఇస్తున్నారనేది ఓటర్లకు తెలియజేయబడదని ఇది సూచిస్తుంది.

- ప్రాతినిధ్య ప్రజాస్వామ్యంలో, ఓటర్లు పార్లమెంటులో తమకు ప్రాతినిధ్యం వహించే వ్యక్తులను ఎన్నుకుంటారు.
- తెలుసుకునే హక్కు రాజీపడింది: భారత రాజ్యాంగంలోని (ఆర్టికల్ 19) భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛలో, ముఖ్యంగా ఎన్నికల సందర్భంలో "తెలిసే హక్కు" చేర్చబడిందని భారత సుప్రీంకోర్టు చాలా కాలంగా వాదిస్తోంది.
- ఉచిత మరియు నిష్పక్షపాత ఎన్నికలను వ్యతిరేకించే వారు అయితే, ఎలక్టోరల్ బండ్లు సాధారణ ప్రజలకు ఎటువంటి సమాచారాన్ని అందించవు.
- ప్రస్తుత అడ్మినిస్ట్రేషన్ పైన పేర్కొన్న అనామకత్వం నుండి మినహాయించబడింది ఎందుకంటే ఇది ఎల్లప్పుడూ దాత సమాచారాన్ని (SBI) పొందేందుకు ఫ్లేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి డేటాను పొందవచ్చు.
- న్యాయమైన ఎన్నికలను అడ్డుకోవడానికి ప్రస్తుత పరిపాలన ఈ సమాచారాన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చని ఇది సూచిస్తుంది.
- ఎలక్టోరల్ బండ్స్ ప్రోగ్రామ్, ఇది రాజకీయ విరాళాలపై అన్ని ముందస్తు పరిమితులను తొలగిస్తుంది మరియు సంపన్న కంపెనీలను ప్రచారాలకు చెల్లించడానికి అనుమతిస్తుంది, ఇది క్రోనీ క్యాపిటలిజాన్ని ఆచరణీయంగా చేస్తుంది.
- "క్రోనీ క్యాపిటలిజం" ఆర్థిక వ్యవస్థ రాజకీయ మరియు వాణిజ్య ఉన్నతవర్గాల మధ్య సన్నిహిత, పరస్పర ప్రయోజనకరమైన సంబంధాల ద్వారా వర్గీకరించబడుతుంది.

ముందుకి సాగడం ఎలా:

- అవినీతి యొక్క అంతులేని చక్రాన్ని మరియు ప్రజాస్వామ్య రాజకీయ క్షీణతను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి ముఖ్యమైన సంస్కరణలతో పాటు, రాజకీయ నిధుల సేకరణపై సమర్థవంతమైన నియంత్రణ అవసరం.
- మొత్తం ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో జవాబుదారీతనం మరియు నిష్పాక్షికతను ప్రోత్సహించడానికి ఇప్పుడు ఉన్న చట్టపరమైన అంతరాలను మూసివేయడం చాలా కీలకం.
- గణనీయమైన పురోగమనాలకు దారితీసే అవగాహన కార్యక్రమాలకు మద్దతు ఇవ్వడం ద్వారా ఓటర్లు కూడా వైవిధ్యం చూపగలరు. అధిక వ్యయం లేదా లంచం తీసుకునే రాజకీయ నాయకులు మరియు పార్టీలను ఓటర్లు తిరస్కరించడం ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది.

2. భారతదేశ భూటాన్ సంబంధాలు:

చారిత్రక సంబంధాలు:

- 1910లో బ్రిటీష్ ఇండియాకు భూటాన్ రక్షిత ప్రాంతంగా మార్చబడినప్పటి నుండి భారతదేశం మరియు భూటాన్ మధ్య సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయి, బ్రిటీష్ వారి దౌత్య మరియు రక్షణ విధానాలకు "మార్గనిర్దేశం" చేయడానికి వీలు కల్పించింది.
- 1947లో భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యాన్ని గుర్తించిన మొదటి దేశాలలో భూటాన్ ఒకటి. అప్పటి నుండి, దేశాల మధ్య సంబంధాలు మెరుగుపడ్డాయి, ముఖ్యంగా చైనాతో భూటాన్ యొక్క సొంత గందరగోళ చరిత్ర వెలుగులో.
- భూటాన్ మరియు భారతదేశం 699 కిలోమీటర్ల సరిహద్దుతో పాటు సన్నిహిత సాంస్కృతిక మరియు మతపరమైన సంబంధాలను కలిగి ఉన్నాయి. బౌద్ధ సన్యాసి అయిన గురు పద్మసంభవ బౌద్ధమతం వ్యాప్తిపై మరియు రెండు దేశాల ప్రజల మధ్య సాంస్కృతిక సంబంధాలను నిర్మించడంలో గొప్ప ప్రభావాన్ని చూపారు.
- 1968లో, భారతదేశం యొక్క నాయకత్వాన్ని అనుసరించి, భూటాన్ ఢిల్లీలో ప్రత్యేక ప్రతినిధి కార్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. రెండు ప్రత్యేక ప్రతినిధి కార్యాలయాలు 1978లో అప్గ్రేడ్ చేయబడ్డాయి మరియు దౌత్య హోదా ఇవ్వబడ్డాయి.
- భూటాన్ మరియు భారతదేశం మధ్య ద్వైపాక్షిక సంబంధాలకు పునాది 1949 ఇండో-భూటాన్ శాంతి మరియు స్నేహ ఒప్పందం ద్వారా ఏర్పడింది. అయితే, ఒప్పందంలోని ఆర్టికల్ 2 భూటాన్ విదేశాంగ విధానంపై భారతదేశానికి అధికారాన్ని మంజూరు చేస్తుందని

గమనించడం ముఖ్యం. ఫలితంగా, 2007లో ఒప్పందం అనేక మార్పులకు గురైంది.

- కొత్త ఒప్పందం భూటాన్కు భారత ప్రయోజనాలను కాపాడినంత కాలం ఆయుధాలను కొనుగోలు చేయడానికి అనుమతిస్తుంది మరియు ప్రభుత్వం లేదా ప్రైవేట్ వ్యక్తులు మళ్ళీ ఆయుధాలను ఎగుమతి చేయలేదు.
- ప్రస్తుత ఒప్పందంలోని ఆర్టికల్ 6 మరియు 7 రెండు దేశాల పౌరులకు "జాతీయ చికిత్స" మరియు సమాన హక్కుల గురించి చర్చిస్తాయి.

భారతదేశానికి భూటాన్ యొక్క ప్రాముఖ్యత:

భౌగోళిక ప్రాముఖ్యత:

- భూటాన్ సరిహద్దులో ఉన్న నాలుగు భారతీయ రాష్ట్రాలు అస్సాం, అరుణాచల్ ప్రదేశ్, పశ్చిమ బెంగాల్ మరియు సిక్కిం.
- చైనా మరియు భారతదేశం మధ్య, హిమాలయ దేశం భూటాన్ ఒక స్ట్రాటెజిక్ పనిచేస్తుంది.
- భూటాన్ యొక్క ప్రస్తుత సరిహద్దుల భద్రత, ముఖ్యంగా దాని పశ్చిమ సరిహద్దు భారతదేశానికి చాలా అవసరం.

ఆర్థిక ప్రాముఖ్యత:

- భూటాన్ భారతదేశ మూలధనం పెట్టుబడి పెట్టుబడిన మరియు భారతీయ వస్తువులను విక్రయించే దేశం.
- భూటాన్ నుండి భారతదేశానికి సమృద్ధిగా జలవిద్యుత్ అందుబాటులో ఉంది.

రాజకీయ ప్రాముఖ్యత:

- భూటాన్ రాజకీయ సుస్థిరతకు భారతదేశం విలువనిస్తుంది. తీవ్రవాద సంస్థలు మరియు భారత వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు భూటాన్ యొక్క అల్లకల్లోలం మరియు అస్థిరతలో ఆశ్రయం పొందవచ్చు.

సహకార ప్రాంతాలు:

వాణిజ్యం:

- రెండు దేశాల మధ్య వాణిజ్యం 1972 ఇండియా-భూటాన్ వాణిజ్యం మరియు రవాణా ఒప్పందం ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది, ఇది ఇటీవల నవంబర్ 2016లో పునరుద్ధరించబడింది.
- ఈ ఒప్పందం భూటాన్ నుండి ఇతర దేశాలకు సుంకం రహిత వస్తువుల రవాణాను అనుమతిస్తుంది మరియు రెండు దేశాల మధ్య స్వేచ్ఛా-వాణిజ్య ప్రాంతాన్ని ఏర్పాటు చేస్తుంది.
- భారతదేశం భూటాన్ యొక్క ప్రధాన వ్యాపార భాగస్వామి. 2018 జనవరి నుండి జూన్ వరకు, రెండు దేశాల సంయుక్త వాణిజ్యం రూ. 4318.59 కోట్లు.
- భూటాన్ యొక్క ప్రాథమిక దిగుమతులైన విద్యుత్, ఫెర్రోసిలికాన్, పోర్ట్ ల్యాండ్ సిమెంట్ మరియు ఇతర వస్తువులకు ఖచ్చితంగా, భూటాన్కు భారతదేశం యొక్క ప్రధాన ఎగుమతులు ఖనిజ ఉత్పత్తులు, యంత్రాలు మరియు యాంత్రిక ఉపకరణాలు, విద్యుత్ పరికరాలు మరియు ఇతర వస్తువులు.

ఆర్థిక సహాయం:

- భారతదేశం భూటాన్ యొక్క ప్రధాన అభివృద్ధి భాగస్వామి. భూటాన్ మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికను 1961లో ఆమోదించినప్పటి నుండి, భారతదేశం దాని FYPలకు ఆర్థికంగా మద్దతు ఇస్తోంది. భారతదేశం రూ. భూటాన్ యొక్క 12వ FYPకి 4500 కోట్లు.

జలాశయాల్లో వనరులు:

- జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టుల అభివృద్ధిలో భారతదేశం ముఖ్యమైన భాగస్వామి. ఇది గృహ అవసరాలకు విద్యుత్ను అందించడమే కాకుండా, భారతదేశానికి అదనపు విద్యుత్ ను విక్రయించడం ద్వారా కూడా డబ్బు సంపాదిస్తుంది.
- భారత ప్రభుత్వం భూటాన్లో ఇప్పటివరకు మూడు జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టులను (హిచ్ఇపి) నిర్మించింది. మాంగ్ దేచు నదిపై పవర్ ప్లాంట్ను నిర్మించేందుకు భూటాన్కు భారతదేశం ఇప్పుడు సహాయం చేస్తోంది.
- జలవిద్యుత్ సహకారంపై 2006 ఒప్పందం ఈ జలవిద్యుత్ సహకారాన్ని నియంత్రిస్తుంది. ఈ ఒప్పందానికి సంబంధించిన ప్రోటోకాల్ ప్రకారం, 2020 నాటికి భూటాన్ కనీసం 10,000 మెగావాట్ల జలవిద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేయడానికి మరియు ఈ అభివృద్ధి నుండి ఏదైనా అదనపు విద్యుత్ను దిగుమతి చేసుకోవడానికి సహాయం చేస్తామని భారతదేశం వాగ్దానం చేసింది.
- వరదలను ఎదుర్కోవడానికి, భారతదేశం మరియు భూటాన్ జాయింట్ గ్రూప్ ఆఫ్ ఎక్స్పర్ట్స్ (JGE)ని కూడా ఏర్పాటు చేశాయి.

సరిహద్దు భద్రత:

- రెండు దేశాల మధ్య సరిహద్దు నిర్వహణ మరియు భద్రతా సంబంధిత ఆందోళనల కోసం కార్యదర్శి స్థాయిలో ఒక యంత్రాంగం ఉంది.
- సరిహద్దు నిర్వహణ మరియు ఇతర సంబంధిత అంశాలపై (RGoB) సమన్వయాన్ని సులభతరం చేయడానికి సరిహద్దు రాష్ట్రాలు మరియు భూటాన్ రాయల్ ప్రభుత్వం మధ్య బోర్డర్ డిప్లీక్స్ కోఆర్డినేషన్ మీటింగ్ (BDCM) మెకానిజం కూడా ఉంది.

సంస్కృతి మరియు విద్యలో సహకారం:

- చాలా మంది భూటాన్ యుక్తవయస్కులు కళాశాలకు వెళ్లాలని అనుకుంటూ భారతదేశంలో తమ విద్యను కొనసాగిస్తున్నారు. భూటాన్లోని విద్యార్థులకు భారత ప్రభుత్వం నుండి అనేక స్కాలర్‌షిప్‌లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.
- రెండు దేశాలు తరచూ సాంస్కృతిక ఆలోచనలను పరస్పరం మార్చుకుంటాయి. ఇండియా భూటాన్ ఫౌండేషన్ 2003లో ఇంటర్ కల్చరల్ కమ్యూనికేషన్‌ను ప్రోత్సహించే ప్రాథమిక లక్ష్యంతో స్థాపించబడింది.

ఆదివాసీ ప్రజలు:

- భూటాన్లో దాదాపు 60,000 మంది భారతీయ పౌరులు నివసిస్తున్నారు, వారిలో ఎక్కువ మంది రోడ్డు మరియు జలవిద్యుత్ కేంద్రాల నిర్మాణంలో పనిచేస్తున్నారు.

- అదనంగా, భూటాన్ నుండి 8000-10,000 మంది రోజువారీ కార్మికులు సరిహద్దు పట్టణాలలోకి ప్రవేశించి నిష్క్రమిస్తారు.

సరిహద్దు సహకారం:

- భారతదేశం మరియు భూటాన్ కలిసి సాత్ ఆసియన్ అసోసియేషన్ ఫర్ రీజినల్ కోఆపరేషన్ (సార్క్)ను సృష్టించాయి, ఇది దక్షిణాసియా ప్రాంతం యొక్క ఆర్థిక, సామాజిక మరియు సాంస్కృతిక అభివృద్ధికి సంబంధించిన సంస్థ.
- అదనంగా, వారిద్దరూ BBIN (బంగ్లాదేశ్, భూటాన్, భారతదేశం మరియు నేపాల్), BIMSTEC (బహుళ సెక్టోరల్ టెక్నికల్ అండ్ ఎకనామిక్ కోఆపరేషన్ కోసం బే ఆఫ్ బెంగాల్ ఇనిషియేటివ్) వంటి వివిధ బహుపార్టీక ఫోరమ్‌లలో పాల్గొంటారు.

సవాళ్లు:

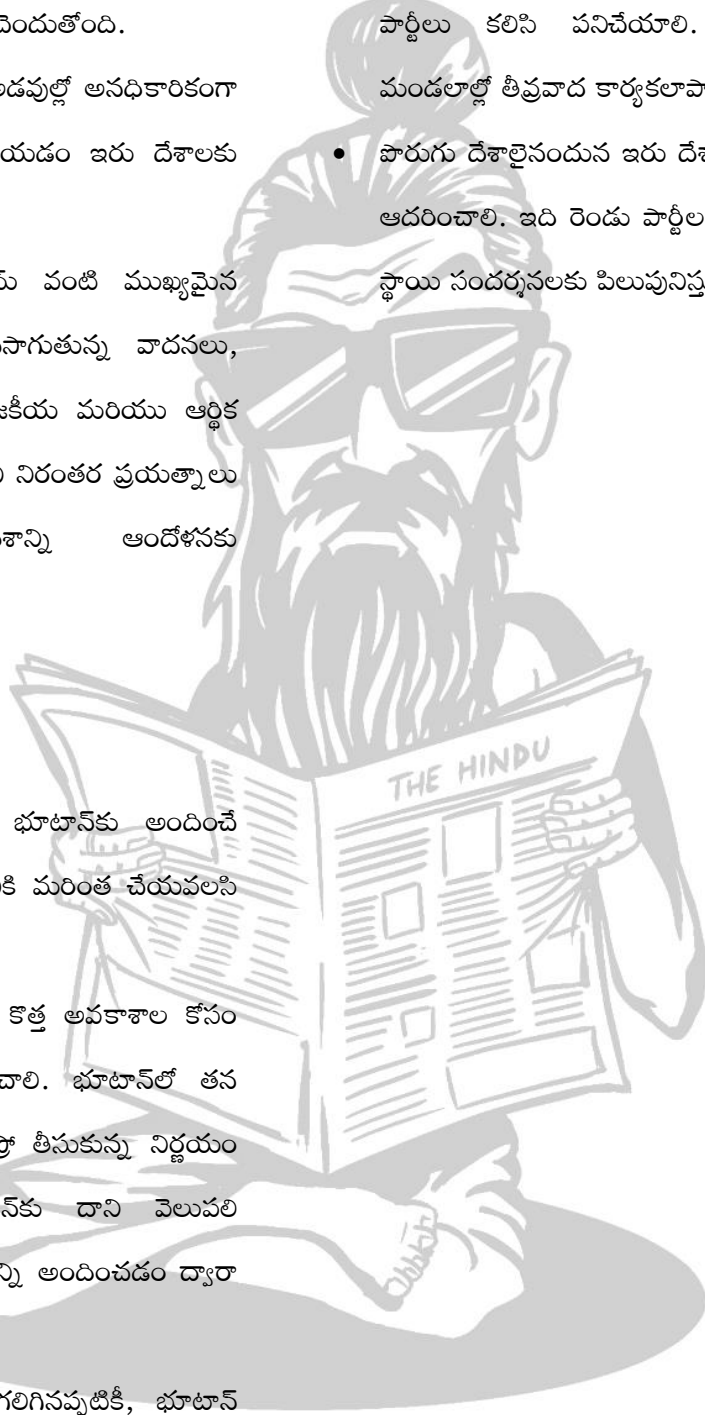
- భూటాన్లో అప్పుడప్పుడు దేశీయ విషయాల్లో భారత్ జోక్యం చేసుకుంటోంది. ఈ కారణంగా, భూటాన్ ప్రజలు నేడు భారతదేశంపై ప్రతికూల అభిప్రాయాన్ని కలిగి ఉన్నారు.
- భారతదేశం భూటాన్ యొక్క మిగులు విద్యుత్ నుండి తులనాత్మకంగా తక్కువ ఖర్చుతో లాభపడుతుంది కాబట్టి, వ్యక్తిగత ప్రయోజనం కోసం భూటాన్ జలవిద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని భారతదేశం అభివృద్ధి చేస్తోందనే భావన భూటాన్లో ఉంది.

- గాలి, సౌరశక్తి మరియు ఇతర వనరులతో సహా పునరుత్పాదక ఇంధన వనరులకు భారతదేశం వలస పోతున్నందున, భూటాన్ తన జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టుల ఆర్థిక సాధ్యసాధ్యాల గురించి ఆందోళన చెందుతోంది.
- ఆగ్నేయ భూటాన్‌లోని దట్టమైన అడవుల్లో అనధికారికంగా ఉగ్రవాద శిబిరాలను ఏర్పాటు చేయడం ఇరు దేశాలకు ఆందోళన కలిగించింది.
- చుంబి లోయ మరియు డోక్లామ్ వంటి ముఖ్యమైన సరిహద్దు ప్రాంతాలపై చైనా కొనసాగుతున్న వాదనలు, అలాగే భూటాన్‌తో సన్నిహిత రాజకీయ మరియు ఆర్థిక సంబంధాలను నెలకొల్పడానికి దాని నిరంతర ప్రయత్నాలు చాలా కాలంగా భారతదేశాన్ని ఆందోళనకు గురిచేస్తున్నాయి.

- చైనాతో జాతీయ సరిహద్దుల భద్రతకు సంబంధించిన ఆందోళనలు ఇరు దేశాలు పంచుకుంటున్నాయి. ఫలితంగా, ఈ సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే, రెండు పార్టీలు కలిసి పనిచేయాలి. అదనంగా, సరిహద్దు మండలాల్లో తీవ్రవాద కార్యకలాపాలను నిరోధించాలి.
- పొరుగు దేశాలైనందున ఇరు దేశాలు ఎప్పుడూ ఒకరినొకరు ఆదరించాలి. ఇది రెండు పార్టీల నుండి తరచుగా ఉన్నత స్థాయి సందర్శనలకు పిలుపునిస్తుంది.

ఎలా ముందుకు సాగాలి:

- భారతదేశం తన కార్యక్రమాలు భూటాన్‌కు అందించే ప్రయోజనాలను హైలైట్ చేయడానికి మరింత చేయవలసి ఉంది.
- భూటాన్‌తో కలిసి పనిచేయడానికి కొత్త అవకాశాల కోసం భారతదేశం నిరంతరం అన్వేషించాలి. భూటాన్‌లో తన గ్రౌండ్ స్టేషన్‌ను గుర్తించాలని ఇస్త్రా తీసుకున్న నిర్ణయం తెలివైనది. ఈ స్టేషన్ భూటాన్‌కు దాని వెలుపలి ప్రాంతాలకు వాతావరణ సమాచారాన్ని అందించడం ద్వారా సహాయం చేస్తుంది.
- ఇది మార్గదర్శకంగా పని చేయగలిగినప్పటికీ, భూటాన్ యొక్క దేశీయ సమస్యల నుండి దూరంగా ఉండటానికి భారతదేశం ప్రతి ప్రయత్నం చేయాలి.

GURU DEEKSHAA IAS

For Daily Current affairs classes,
important UPSC notes in English & Kannada,
Subscribe & follow our official channels

Guru Deekshaa IAS

t.me/Guru_DEEKSHAAIAS

Watch Daily Current Affairs

NEWSPOT

@ 08pm